

Handlingsplan för Krissituationer 2019-2020

ALSALMSKOLAN F – 9 OCH FÖRSKOLAN
Hagagatan 51A ÖREBRO

Viktiga telefonnummer:

Ambulans 112

Brandkår 112

Polis 112

Jourhavande Imam/Präst 112

Räddningstjänsten 010-176 20 00

Socialjouren - kontorstid 019-21 41 05

Socialjour - efter kontorstid 019-14 93 50

Kvinnojouren 019-14 41 99

Sjukvårdsupplysningen 1177

Örebro Kommun - vx 019-21 10 00

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

INNAN UTFLYKTEN / RESAN!

Skolan

Var och en som gör utflykt/resor utanför Örebro med skolelever ska lämna följande information till receptionen:

Tid för avresa/hemkomst
 Mobilnummer till ansvarig lärare
 Resväg
 Deltagarförteckning, Klasslista med aktuell närvaro

Ta med:

En fullständig ”första hjälpen-kudde”
 Mobiltelefon
 Aktuella telefonnummer till vårdnadshavare

Förskolan

Var och en som gör utflykt/resor utanför Örebro med barn ska lämna följande information till receptionen/hemmavarande avdelning:

Tid för avresa/hemkomst
 Mobilnummer till ansvarig personal
 Resväg
 Deltagarförteckning, Grupplista med aktuell närvaro

Ta med:

en fullständig ”första hjälpen-kudde”
 Mobiltelefon
 Aktuella telefonnummer till vårdnadshavare

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNAN UTFLYKTEN/RESAN!	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
KRISGRUPPEN BESTÅR AV:	4
ALLMÄNNA ANVISNINGAR	5
HANDLINGSPLAN – FÖRSVUNNA BARN	6
RISK FÖR KIDNAPPNING ELLER VID KIDNAPPNING	7
ELEV SOM FAR ILLA	8
BRAND UNDER SKOLTID	9
BRAND, FÖRSTÖRELSE ELLER VANDALISERING PÅ ICKE SKOLTID	9
HOT OCH VÅLD.....	10
BOMBHOT	13
HEDERSRELATERAT VÅLD	14
HIT KAN DU VÄNDA DIG FÖR STÖD.....	15
BARN/ELEV SOM UNDER SKOLTID BLIR SVÅRT SKADAD	16
ELLER HASTIGT AVLIDER	16
OLYCKSHÄNDELSE ICKE SKOLTID SVÅRT SKADAD ELLER AVLIDEN.....	17
OM NÅGON AV PERSONALEN SKADAS SVÅRT ELLER AVLIDER	17
STÖRRE OLYCKA MED FLERA ELEVER I SKOLAN INBLANDADE	18
OM FÖRÄLDER ELLER SYSKON AVLIDER	19
SJÄLVMORD PERSONAL	20
SJÄLVMORD – BARN/ELEV	21
STÖD VID SORGEARBETET	22
RÅD FÖR ARBETE MED BARN I SORG	23
FÖRBANDSLÅDA FÖR SJÄLEN	23
TANKEN MED KRISPLANEN	29

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

KRISGRUPPENS MEDLEMMAR

	<i>Tel.arb/hem</i>	<i>Mobiltel.</i>
Skolchef Hussein Aldaoudi	019-12 31 46	070-776 89 06
Rektor Solveig Sandin	019-12 31 46	
Rektor Anna Räihä	019-12 31 46	0707427293
Skyddsombud Amra Mahic	019-12 31 46	
Skolsköterska Alma Sejdic	019-12 31 46	
Skolkurator Hanan Abdulkhalek Belma Causevic	076-840 94 05	
Skoladministratör Abduharim Qabha	019-12 31 46	073-506 65 49

Mediaansvariga:

Rektor för skolan och Rektor för förskolan

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

1. En **krispärm** ska finnas inom varje enhet.
2. I krispärmen ska denna **KRISPLAN** förvaras. Krispärmen ska förvaras på för all personal känd plats.
3. Uppdateringar av krispärmen. Vid terminsstart på hösten ska krisplanen och krispärmen aktualiseras. Den som har ansvar för detta är rektor.
4. Vid varje förändring av innehållet i KRISPLANEN ska den omedelbart ändras och meddelande utgå till aktuella enheter att byta ut och uppdatera blad i pärmen.
5. Varje gång krisplanen har använts ska den utvärderas och följas upp samt vid behov revideras så snart som möjligt.
6. All kontakt med media går genom rektor. Annars ges ingen information till media.
7. Då krissituation uppstår ska rektor delegera vem som ska hantera frågor som kommer via telefon och vilken information som ska lämnas.
8. När krisplanen behöver användas kan rektor kontakta externa stödpersoner/grupper som ett stöd till enhetens krisgrupp.
9. Vid varje nytt läsår ska denna information lämnas ut efter genomförda planeringsdagar:
 - Alla elevers, vårdnadshavare- och personalanhörighetslista (alla bör ha minst en kontaktperson utöver vårdnadshavare) ska uppdateras med aktuella telefonnummer och mailadresser.
 - Krispärmen ska förvaras på en för all personal känd plats, tex arbetsrum för respektive arbetslag/enhet.
 - Krisplanen ska läsas igenom av alla innan höstens första arbetsplatsträff.
 - Efter genomläsning skall varje anställd signera på checklisten (finns i början på pärmen).
10. Debriefing sker vid behov på skolan.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

HANDLINGSPLAN – FÖRSVUNNA BARN

1. Då man konstaterat att barnet har försvunnit, titta hur mycket klockan är. Om barnet inte återfunnits inom ca 5 minuter, gå vidare till punkt 2.
2. Utse en samordnare som snabbt gör upp en plan. Agera lugnt och sakligt, hetsa inte upp stämningen.
3. Ring polisen, 112, lämna signalement på barnet, uppge mobiltelefonnummer, var beredd på frågor från polisen:
 - Var och när sågs barnet senast?
 - Vad för sorts kläder - och klädernas färg hade barnet?
 - Kan du finna någon anledning till försvinnandet?
 - Var barnet ensamt eller tillsammans med andra barn?
 - Finns det någon annan som kan veta något?
 - Vet du några platser eller områden barnet brukar bege sig till på sina upptäcktsfärder?
 - Har barnet gått hem? Förälders arbetsplats? Annat favoritställe?
 - När åt barnet senast?
 - Har barnet några sjukdomar eller är det allergiskt?
4. Ring vårdnadshavare.
5. Ring till närmaste chef eller annan person i krisgruppen.
6. Dokumentera händelseförloppet noggrant: tider, vem du har talat med etc.
7. När du har hittat barnet, informera polisen, vårdnadshavare och rektor.

OBS! All eventuell kontakt med massmedia, journalister, övriga föräldrar sköts av rektor eller annan person i skolans-förskolans ledning.

Aktuella telefonnummer:

Hussein Aldaoudi, Skolchef

Solveig Sandin, Rektor 070-428 44 27

Anna Räihä Rektor 070-7427293

Skolexpedition-reception 019-12 31 46

Socialförvaltningen 019-21 30 00 (kontorstid)

Socialjouren 019-21 41 05 eller 019-14 93 50 (efter kontorstid)

Tolkservice 019-602 31 55

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Akuten Örebro

019-602 10 00

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

RISK FÖR KIDNAPPNING ELLER VID KIDNAPPNING

I HÄNDELSE AV KIDNAPPNING RING 112.

1. Kontakta vårdnadshavaren som skall göra en anmälan till lokala polisen.
2. Ta hand om vårdnadshavaren. Undersök om nätverk finns och hjälp denne att få sådan kontakt snabbt.
3. Informera någon i skolledningen/krisgruppen vad som hänt.

Föreligger risk för kidnappning gör upp en plan tillsammans med vårdnadshavaren, hur ni lämpligen bör agera om något händer.

Var extra noggranna med att all personal är helt på den säkra sidan om vilka personer som får hämta barnet.

Föreligger polisanmält hot om kidnappning gäller sekretess mot den andre föräldern, om han/hon är skäligen misstänkt.

Vårdnadshavaren ska styrka att han/hon är ensam vårdnadshavare eller att besöksförbud gäller gentemot den andra föräldern.

Planen bör innehålla följande:

- Identiteten på den som kan tänkas kidnappa eller som hotat med kidnappning (namn, personnummer, foto och signalement).
- Trolig destination att ta barnet till vid kidnappning.
- Barnets/elevens identitet (namn, personnummer, foto och signalement).

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

BARN - ELEV SOM FAR ILLA

Det räcker att någon i verksamheten misstänker eller har en oro gällande att en elev far illa för att göra en anmälan till socialtjänsten.

Vi behöver inte ha bevis eller med säkerhet veta vad som hänt, det räcker med blotta misstanken. Alla som i sin verksamhet har med barn att göra har skyldighet att anmäla missförhållanden till socialtjänsten (**Socialtjänstlagen 14 Kap 1§**).

1. Om du är orolig över en elev och funderar på att göra en anmälan ta kontakt med kurator eller rektor på skolan.
2. Du kan alltid kontakta individ- och familjeomsorgen för att fråga om råd.

Utan att nämna namn kan man berätta om sin oro och vad som framkommit samt diskutera vidare åtgärder. *En s.k. orosanmälan.*

Du kan använda internettjänsten **orosanmalan.se** och använda deras blankett.

Kontakta Rektor som anmäler till **Socialförvaltningen, 019-21 30 00 (kontorstid)** eller **Socialjouren 019-21 41 05** eller **019-14 93 50 (efter kontorstid)**

Det här brukar socialtjänsten fråga om när de tar emot en anmälan om att det finns risk för att ett barn far illa:

- Namn på barnet, barnets adress och telefonnummer.
- Varför är du orolig för barnet? Beskriv gärna med exempel.
- Hur länge har du varit orolig för barnet?
- Vad tror du skulle hända om inget görs nu?
- Var befinner sig barnet just nu?
- Tror du att det är en akut fara för barnet? (Om ja, i så fall vilken?)
- Finns det andra barn i familjen som du tror kan fara illa? (Om ja, i så fall vilka och ålder?)
- Är det något särskilt vi bör tänka på när vi kontaktar barnet och/eller vårdnadshavarna?
- Känner vårdnadshavarna till att du kontaktar socialtjänsten och gör en anmälan?
- Känner barnet till att du kontaktar socialtjänsten och gör en anmälan?
- Skulle du kunna tänka dig att medverka vid en träff för att överlämna anmälan/informationen med dem det berör?

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

BRAND UNDER SKOLTID

1. Ring 112. Räddningstjänsten.
2. Utrym skolan till uppsamlingsplatsen enligt brandinstruktion. Stanna inte utanför byggnaden för räddningstjänsten behöver komma fram.
3. Undervisande lärare eller barnomsorgspersonal tar hand om sin elevgrupp, ser till att ingen avviker p.g.a. psykisk chock. Barnen får inte skickas hem utan att man kontaktat förälder.
4. Kontrollera närvaro och lämna uppgifterna till kontaktperson.
5. Rektor är ansvarig för all kontakt med media.
6. Receptionen, tel 019-12 31 46, tar emot frågor från anhöriga, allmänhet och media. Där upprättas telefonlista och där registreras namn, datum/tid och ärende.
7. Vid behov samlas krisgruppen efter det akuta skedet för att planera de närmaste dagarna.
8. Vid behov informeras personal som inte är i tjänst under dagen.

BRAND, FÖRSTÖRELSE ELLER VANDALISERING PÅ ICKE SKOLTID

1. Larma brandkår och polis, telefon 112.
2. Rektor eller förskolechef underrättas.
3. Rektor eller förskolechef informerar skolans/förskolans personal.
4. Lärare informerar elever.
5. Receptionen, tel. **019-12 31 46** tar emot frågor från anhöriga, allmänhet och media. Expeditionen upprättar telefonlista och registrerar namn och ärende.
6. Rektor är mediaansvarig.
- 7 Vid behov samlas krisgruppen för att diskutera och planera de närmaste dagarna.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krisituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Plan mot hot och våld samt krisstöd

Barn/elev – barn/elev

Barn/elev – personal

Barn/elev/personal – ej behöriga personer

Rutiner i hot- och våldssituationer

Var och en av personalen på förskolan/skolan har ett ansvar att omedelbart agera i de fall man uppmärksammar hot, våld eller ett brott.

Hot och våld: barn/elev - barn/elev eller barn/elev - personal

1. Håll dig lugn när du ingriper och försök på ett smidigt sätt "få bort" de barn/elever och andra åskådare som är i närheten.
2. Tillkalla eller se till att någon annan tillkallar hjälp från annan vuxen.
3. Larma vid behov 112, polis/ambulans.
4. Se till att den drabbade skyddas från ytterligare hot/våld.
5. Försök att lugnt tala personen tillrätta. Undvik att provocera den som hotar.
6. Försök identifiera de inblandade, gör så många iakttagelser som möjligt. Titta efter transportmedel och registreringsnummer.
7. Lämna aldrig den drabbade ensam. Förvissa dig om att han/hon inte fått några fysiska skador. Om så är fallet följer någon person med på läkarbesöket.
8. Efter att en situation om hot eller våld har inträffat ska rektor se till att drabbat barn/elev/personal tas om hand. Om rektor inte är på plats finns rutin för ansvarspersoner som går in i rektors ställe.
(Se sista sidan)

Eventuellt innehav av vapen

1. Om någon upptäcker person med kniv eller andra farliga föremål på förskolan/skolans område ska dessa tas omhand och lämnas in till polisen.
2. Tala lugnt med personen och be om tillhygget. Om personen inte lämnar det ifrån sig tillkalla eller se till att någon annan tillkallar hjälp.
3. Larma vid behov 112, polis/ambulans.
4. Kontakta rektor som sköter kontakten med vårdnadshavare om det är ett barn/elev som haft vapen med sig.

Avvisa obehörig

Förskolan/skolan och liknande är inte en allmän plats. Allmänheten kan därmed inte kräva att få vistas där.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Om oönskad person vistas på förskolan/skolgården har förskolan/skolan rätt att avvisa vederbörande. Avlägsnar sig sådan person inte frivilligt får man tillkalla polis. Barn/elev/personal får inte själv med tvång avvisa person, eftersom det inte föreligger nödvärnsrätt.

När avvisning av obehörig person sker ska man helst vara två personal eller se till att det finns personal i närheten som vid behov kan hjälpa till eller tillkalla ytterligare förstärkning.

Rutiner vid intrång av obehöriga

1. Om personal på förskolan/skolan upptäcker att obehöriga vistas i skolbyggnaden eller på förskolan/skolan ska han/hon fråga om den obehöriges ärende.
 - a. Har personen avtalad tid med någon ska denne visas tillrätta.
 - b. Om de inte har avtalad tid ber upptäckande personal den obehöriga personen att avlägsna sig. Tala tydligt om att detta inte är en offentlig plats utan att ingen som inte tillhör förskolan/skolan eller har avtalat möte får vistas här. Om den obehörige vägrar lämna förskolan/skolan ska personen upplysas om att förskolan/skolan kommer att kontakta polis.
2. Om den obehörige personen skulle vara hotfull eller våldsam gäller rutiner för hot och våld.

Som obehöriga personer räknas de som inte bär besöksbricka i rem runt halsen eller som vi inte tydligt ser ska till förskolan/skolan.

Vårdnadshavare som är på väg till samtal är inte obehöriga personer, men om de ser ut att inte veta vart de ska eller sitter länge och väntar bör vi fråga om deras ärende och om vi kan hjälpa dem. Frågar om de anmält sig i receptionen.

Reparatörer och hantverkare frågar vi alltid om deras legitimation och ärende.

Åtgärder samma dag

Rektor ansvarar för att:

1. Det är viktigt att både den drabbade och arbetsgruppen får prata igenom det som har hänt. Företagshälsovården kan hjälpa till med krisstöd. Var vaksam på tendenser till att drabbade vill isolera sig eller låtsas som ingenting hänt och vill fortsätta som vanligt. Den som har blivit hotad kanske vill lämna arbetsplatsen genast, men bör helst stanna kvar om det inte är så allvarligt att det behövs omedelbar läkarvård.
2. Ge den drabbade tillfälle och tid att berätta om händelsen. Det är viktigt att någon lyssnar och att arbetskamrater ger stöd. På så sätt kan man minska risken för att personen själv tar på sig ansvaret för händelsen.
3. Informera berörda arbetskamrater.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

4. Det är viktigt att alla får korrekt information om vad som hände och vad som kommer att göras. Det minskar risken för ryktesspridning.
5. Rektor beslutar vem som ska göra vad det närmaste dygnet:
Vem följer den drabbade till sjukhus eller hem?
Vem ringer den drabbade under kvällen?

Polisanmälan bör alltid göras samma dag för att polis och åklagare ska kunna agera omedelbart. Beslut om polisanmälan ska göras i samråd mellan arbetsgivare och den anställda. Den som drabbats måste dock få ta det slutliga avgörandet eftersom det är den utsattes upplevelse som alltid ligger till grund för eventuell polisanmälan.

Rektor gör polisanmälan, men den drabbade kommer bli den som kallas till förhör hos polisen.

Åtgärder inom en vecka

Förskolechef/Rektor ansvarar för att:

1. Kontakt tas med de involverade och åtgärdsplan upprättas.
2. De inblandande erbjuds samtalsstöd hos **Feelgood Företagshälsovård**,
Tel: 019 – 603 61 00 vx (Månd-fred 08:00 – 17:00)
3. Arbetsskadeanmälan skrivs och skickas till Försäkringskassan och AFA.
4. Allvarlig skada och tillbud anmäls till Arbetsmiljöverket.

Blanketter finns på www.anmalarbetsskada.se

Rutin för ansvarspersoner vid skolchef / rektors frånvaro

1. Arbetslagsledare
2. Administratör Abduraharim Qabha
3. Övrig personal i Krisgruppen

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

BOMBHOT

1. När information om bombhot kommer skall lokalerna utrymmas (se utrymningsplan vid brand).
2. Någon i krisgruppen ringer 112.
3. Vidta samma åtgärder som vid brand.
4. Samling vid uppsamlingsplatsen enligt utrymningsplanen vid brand.
5. Den som tagit med närvaroschemat ser till att alla kommit ut och kontrollerar sin elevgrupp.
6. Den/de som har elevernas schema går runt till alla grupper och noterar om någon fattas.
7. Vänta därefter besked från polisen. INGEN lämnar platsen.
8. Krisgruppen meddelar så snart som möjligt om vad som kommer att ske.
9. Krisgruppen följer upp händelsen, om möjligt samma dag.
10. Kurator erbjuder samtalsstöd både individuellt och i grupp.

INRYMNING

Vid väpnat våld i förskolan-skolan.

Mental förberedelse handlar om att fatta snabba beslut i en oklar och farlig situation.

Det viktiga är att agera direkt!

Vad göra?

Låsa dörrar/barrikadera, gömma sig, att vara tyst och om möjligt täcka för fönster.

Sök skydd efter golvet, släck ljuset. Sätt mobilerna på ljudlöst. Titta inte ut genom fönster.

UTRYMNING

Om lokalerna inte ger bästa skyddet

Utrymning bygger på bedömningen att gärningspersonen inte upptäcker de personal och elever som flyr bort från skolan. Om möjligt, återsamling på bestämd plats.

Utestängning

När det väpnade våldet sker på skolgården, då kan det vara effektivt att låsa alla ytterdörrar eller barrikadera dessa.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Ring alltid 112 – vid väpnat våld och hot om väpnat våld

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

HEDERSRELATERAT VÅLD

1- Vid minsta misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck, kontakta kuratorn på Alsalamskolan, **Hanan Abdulkhalek, 070-736 90 37**

2- Kontakta Rektor. Kurator, rektor och den som fått information ifrån eleven träffas och utarbetar en plan.

3- Bestäm vilka som ska vara med under samtal med eleven. Ex. den eleven har förtroende för och skolans kurator. Blanda inte in släktingar eller närstående som tolkar vid samtalet!!

Handlingsplan

1. Prioritera ärendet! Var beredd att avsätta den tid som krävs – avboka andra ärenden.
2. Bestäm tid med tolk som vi kan känna fullt förtroende för.
3. Ge tid till eftertanke. Lägg upp arbetet så att eleven kan känna sig trygg. Lämna inte eleven ensam. Se till att eleven inte har kontakt med eventuella syskon på skolan.
4. Kontakta Socialförvaltningen, 019-21 30 00 (kontorstid) eller Socialjouren 019-21 41 05 eller 019-14 93 50 (efter kontorstid)
5. Kontakta polisen 112 för akuta ärende eller 11414 för misstanke om brott eller för råd kring polisiära ärenden.

Att vara uppmärksam på som personal på skolan:

- Undviker kontakt med klasskamrater.
- Umgås mest med syskon på raster och på fritid.
- Ansöker om ledighet för att besöka hemlandet.
- Ansöker om annan längre ledighet.
- Inte deltar i vissa aktiviteter såsom studieresor, friluftsdagar, teaterbesök, livskunskap.
- Kontinuerliga somatiska symptom exempelvis magvärk, huvudvärk, illamående eller självmordstankar.
- Rigid kontroll av fritiden, eleven är rädd att inte passa tiden när den går hem från skolan.
- Föräldrar som drar sig undan all kontakt med skolan och föräldrar som motsätter sig stödinsatser från skolans sida.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

OBS! Ett rykte kan vara tillräckliga skäl för bestraffning.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Hit kan du vända dig för stöd:

Linna-mottagningen

Linna-mottagningen har öppen mottagning för ungdomar 13-25 år som är utsatta för hedersrelaterat förtryck, hot eller våld. **Jourtelefon: 020-40 70 40**

RFSL

RFSL Rådgivningen Skåne ger stöd och råd till den som är utsatt för hedersrelaterat våld på grund av sexuell läggning. De har en telefonjour och ska starta en stödgrupp.

Webbplats: www.heder.nu

Rädda Barnen

Rädda Barnen är en organisation som kämpar för barns rättigheter genom att väcka opinion och stödja barn i utsatta situationer. De har en särskild webbplats, flicka.nu, för flickor som lever i dubbla kulturer och som tvingas att leva ett liv som de inte vill leva.

Telefon flicka.nu: 08-698 90 19. **Webbplats:** www.flicka.nu

Systerjouren Somaya

Systerjouren Somaya är en kvinnojour med mer än 10 års erfarenhet av att särskilt möta kvinnor med utländsk härkomst och kvinnor med muslimsk bakgrund. De ger råd, stöd och hjälp till självhjälp via jourtelefonen som har öppet alla dagar 9-16. De talar över 30 språk.

Telefon: 020-81 82 83. **Webbplats:** www.somaya.se

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

BARN/ELEV SOM UNDER SKOLTID BLIR SVÅRT SKADAD ELLER HASTIGT AVLIDER

1. Medicinsk förstahjälp av skolsköterska, idrottslärare eller annan personal. Ansvarig följer med till sjukhuset.

2. Ring 112. Ambulans/polis

3. Undervisande lärare tar hand om sina grupper för samtal och bearbetning. Fritidspersonal tar hand om övriga elever för samtal och bearbetning.

4. Skolchef eller rektor informeras.

Klassföreståndare/mentor/avdelningspersonal eller någon i krisgruppen underrättar familjen vid allvarlig skada.

Vid dödsfall underrättar polisen familjen.

5. Skolsköterska håller kontakt med sjukhus.

6. Undervisande lärare tar hand om sina grupper för samtal och bearbetning. Fritidspersonal tar hand om övriga elever för samtal och bearbetning.

7. Skolchef eller rektor informerar personal och berättar vilken information som har gått/går ut i media.

Tidpunkt för nästa informationstillfälle meddelas.

8. Undervisande lärare informerar eleverna.

9. Skolchef eller rektor som är media-ansvariga.

10. Skolchef eller rektor samlar krisgruppen och eventuellt resurs-personer som präst, polis, psykolog, etc.

Rektor fördelar ansvar.

Den samlade gruppen planerar den närmaste tiden.

11. Krisgruppen är tillgänglig för elever och personal som behöver stöd och hjälp.

12. Personal som inte är i tjänst under dagen informeras.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

OLYCKSHÄNDELSE MED EN SVÅRT SKADAD ELLER AVLIDEN ELEV PÅ ICKE SKOLTID

1. Skolchef, Rektor eller Rektor för förskolan informeras.
2. Rektor eller Rektor för förskolan informerar snarast personalen och talar om vilken information som gått ut till media. Rektor eller Rektor för förskolan är media-ansvarig.
3. Lärare och barnomsorgspersonal informerar elever som finns i skolan och ger tid och möjlighet för samtal och bearbetning.
4. Krisgruppen samlas för att diskutera och planera för de närmaste dagarna. Stödpersoner tillkallas vid behov.
5. Personal som inte är i tjänst under dagen informeras.
6. Vårdnadshavare till berörda elever som inte är i skolan informeras.

OM NÅGON AV PERSONALEN SKADAS SVÅRT ELLER AVLIDER

1. Medicinsk första hjälp ges av skolsköterska, idrottslärare eller annan personal. Ansvarig följer med till sjukhuset.
2. Ring 112 Ambulans/polis.
3. Rektor för skola och förskola, expedition och anhöriga informeras. Vid dödsfall informerar polisen anhöriga.
4. Rektor samlar krisgrupp och eventuellt resurspersonal.
5. Rektor informerar skolans personal om det inträffade.
6. Rektor eller någon i krisgruppen underrättar eleverna.
7. Skolans expedition, tel. 019-12 31 46 tar emot frågor från anhöriga, allmänhet och media. Expeditionen upprättar telefonlista och registrerar namn och ärende.
8. Rektor håller kontakt med anhörig.
9. Krisgruppen gör en bedömning av:
 - Omedelbara effekter på elever och personal och behovet av hjälp utifrån.
 - Plan för den närmaste tiden.

Personal som inte är i tjänst under dagen informeras av rektor.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

Vårdnadshavare till berörda elever som inte är i skolan informeras.

STÖRRE OLYCKA MED FLERA ELEVER I SKOLAN INBLANDADE

1. Medicinsk första hjälp ges av skolsköterska, idrottslärare och annan personal.
2. Ambulans och polis tillkallas. Ring 112.
3. Undervisande lärare och barnomsorgspersonal tar hand om oskadade elever klassvis för samtal och bearbetning. Se till att ingen avviker på grund av psykisk chock!
4. Kontrollera närvaro och lämna uppgifterna till kontaktperson.
5. Rektor och anhöriga informeras snarast.
6. Polisen informerar anhöriga vid dödsfall.
7. Rektor samlar krisgrupp och eventuell stödperson som imam, polis, psykolog etc.
8. Rektor fördelar ansvar, ordnar med information till skolans personal och skolans elever samt berättar vilken information som går/gått ut i media.
9. Tidpunkt för nästa informationstillfälle meddelas.
10. Rektor är media ansvarig samt ansvarig för all information utåt. Vid större olycka, mer än 15 personer, ansvarar kommunens "sociala krisgrupp" och informationschef för alla kontakter med massmedia.
11. Skolans receptions telefon 019-12 31 46 tar emot frågor från anhöriga, allmänhet och media.
12. Receptionen upprättar telefonlista som registrerar namn och ärende.
13. Kriscentrum inrättas av resurspersoner, psykolog, imam m.fl.
14. Skolsköterska och läkare håller kontakt med sjukhus.
15. Krisgruppen samlas efter det akuta skedet för att planera de närmaste dagarna.
16. Personal som inte är i tjänst under dagen informeras.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

17. Vårdnadshavare till berörda elever som inte är i skolan informeras.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

OM FÖRÄLDER ELLER SYSKON AVLIDER

Om dödsbudet kommer per telefon hem till skolans personal:

1. Försök ta reda på så mycket fakta kring dödsfallet som familjen vill ge.
2. Fråga hur familjen vill att man ska informera klassen.
3. Kontakta ansvarig i krisgruppen.

Vid telefonmeddelande dagtid: till expeditionen, eller skolledningen:

1. Försök få så tydlig information som möjligt.
2. Elevens lärare/barnomsorgspersonal/chef informeras. Om de inte finns på skolan, meddela skolsköterskan eller någon annan i krisgruppen.
3. Kontakta barnets anhöriga.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

SJÄLVMORD PERSONAL

1. Direkt efter att förskolan/skolan fått kännedom om dödsfallet sammankallas krisgruppen.
2. Rektor tar kontakt med de anhöriga och inhämtar deras tillstånd att berätta om dödsorsaken för arbetskamrater och barn.
3. Rektor/krisgrupp samlar personalen för att informera om dödsfallet och diskutera hur personalen skall hantera budskapet. Och om hur budskapet skall framföras till barnen.

Vid självmord bör man särskilt noga tänka på vad som skall sägas och hantera händelsen med största respekt för familjen.

Självmord väcker djupa existentiella frågor om liv och död, om livets mening och skuld och skam. Det är viktigt att tänka igenom hur budskapet om dödsorsaken skall framföras till barnen.

Om de anhöriga INTE ger sitt tillstånd att vi får meddela personal och barn **orsaken** till dödsfallet måste det självmordet respekteras. Rektor/krisgrupp ansvarar för att föräldrar/vårdnadshavare i de berörda grupperna blir underrättade.

Vid samtalet med barnen, kom ihåg att alltid vara två och tänk på följande:

1. Ta gärna hjälp av psykolog/kurator och var två vuxna i samtalen kring det inträffade.
 2. Se till att klassen/gruppen får kortfattad saklig information om vad som hänt
 3. Om anhöriga inte gett sitt tillstånd till orsaken till dödsfallet. NN har avlidit men att dennes anhöriga inte vill att man talar så mycket om detta i förskolan/skolan.
 4. Det är dock viktigt att kamraterna får tillfälle att berätta hur de minns den vuxne.
 5. Låt barnen tala om sin tankar och känslor. Det är vid detta tillfälle lämpligt att tända ljus och spela stilla musik.
 6. Avsluta med att tända ett ljus.
- När alla grupper underrättats hissas flaggan på halv stång, så även på begravningsdagen.
 - Minnesstund anordnas helst dagen efter meddelandet om dödsfallet. **OBS!** Tala med anhöriga om hur minnesstunden skall utformas och vad den skall innehålla. Tänk på att olika kulturer/religioner kan olika önskemål eller ritualer.
 - Ge tid för samtal varje dag en tid efter händelsen. Många funderingar från barnen kommer i efterhand.

Inför begravningen:

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

- Skolchef eller rektor frågar de anhöriga om de önskar att arbets-kamraterna skall delta i begravningen.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

SJÄLVMORD – BARN/ELEV

1. Direkt efter att förskolan/skolan fått kännedom om dödsfallet sammankallas krisgruppen.
2. I samband med att förskolan/skolan underrättas eller får vetskap om dödsfallet tillfrågar krisgruppen/rektor föräldrar/vårdnadshavare om barnets kamrater kan meddelas. Familjen själv avgör då vem som ska informeras och hur det ska gå till.
3. Rektor/krisgrupp samlar personalen för att informera om dödsfallet och diskutera hur personalen skall hantera budskapet.

Vid självmord bör man särskilt noga tänka på vad som skall sägas och hantera händelsen med största respekt för familjen.

Självmod väcker djupa existentiella frågor om liv och död, om livets mening om skuld och skam. Det är viktigt att tänka igenom hur budskapet om dödsorsaken skall framföras till barnen. Om de anhöriga INTE ger sitt tillstånd att vi får meddela kamrater och personal **orsaken** till dödsfallet måste det självfallet respekteras. OM vi fått tillåtelse att berätta dödsorsaken: Ta kontakt med psykolog/kurator för fortsatta samtal.

Vid samtalet med barnen, tänk på följande:

1. Ta gärna hjälp av psykolog/kurator och var två vuxna i samtalen kring det inträffade.
 2. Se till att klassen/gruppen får kortfattad saklig information om vad som hänt. – ”Ett barn i gruppen/klassen har avlidit men att kamratens föräldrar inte vill att man talar så mycket om detta i skolan”.
 3. Det är dock viktigt att kamraterna får tillfälle att berätta hur de minns sin vän.
 4. Låt barnen tala om sina tankar och känslor. Det är vid detta tillfälle lämpligt att tända ljus och spela stilla musik.
 5. Avsluta med att tända ett ljus.
 6. Ge tid för samtal varje dag en tid efter händelsen. Många funderingar från barnen kommer i efterhand.
- När alla grupper underrättats hissas flaggan på halv stång, så även på begravningsdagen.
 - Minnesstund anordnas helst dagen efter meddelandet om dödsfallet. OBS! Tala med anhöriga om hur minnesstunden skall utformas och vad den skall innehålla. Tänk på att olika kulturer/religioner kan olika önskemål eller ritualer.
 - Ge tid för samtal varje dag en tid efter händelsen. Många funderingar från barnen kommer i efterhand. Låt barnets plats stå tom en tid det är betydelsefullt.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

- Rektor frågar de anhöriga om de önskar låta barnets kamrater delta vid begravningen. Om barnen skall delta i begravningen är det viktigt att en förälder är med.

STÖD VID SORGEARBETET

- Du ska veta att sorgearbetet är en normal och nödvändig process.
- Du ska vara tillsammans med de sörjande –inte lösa deras problem.
- Du ska erkänna andras smärta, lära sig gå in i den och inte försöka avlägsna den.
- Du ska lyssna till vad de sörjande berättar och du ska låta dem upprepa sig, gång på gång.
- Du ska tala så lite som möjligt – och undvika varje försök till tröst som innebär ett förringande av förlusten. Inte säga att det går över eller att det inte är så farligt.
- Du ska acceptera att alla har sitt eget sätt att sörja.
- Ingen är tvungen att rättfärdiga sina känslor.
- Du ska uppmuntra dem som har en gemensam sorg att dela den med varandra om de kan.
- Du ska erkänna att de sörjande har lidit en förlust.
- Du ska inte hindra någon från att uttrycka skuld-känslor eller vrede om de behöver det.
- Du ska ge de efterlämnade tid att sörja och du ska låta den sörjande prata om den de förlorat.
- Du ska uppmuntra de sörjande att bearbeta smärtan och visa alla sina känslor – utan att fördöma.
- Du ska ge barn tillfälle att delta i sorgprocessen tillsammans med de vuxna.
- Du ska komma ihåg att många som erbjuder omedelbart stöd försvinner efter ett tag. Ofta är det värst för sörjande efter ca 2-3 månader så man insett att personen som avlidit inte kommer tillbaka och andra som stöttat har då "återgått" till sina liv, ensamheten brukar kännas som störst då för många.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

- Du ska inte låta ett avvisande hindra en från att återkomma med nya erbjudande om hjälp.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

RÅD FÖR ARBETE MED BARN I SORG

- En öppen och ärlig kommunikation.
- Ge åldersriktiga förklaringar.
- Ge tid till tankemässig bearbetning.
- Låt minnen och den dödes ägodelar få vara framme.
- Stimulera känslomässig bearbetning.
- Var öppen i religiösa frågor och frågor om döden.
- Hjälp barnen att sörja, i stället för att trösta dem.
- Visa att ni ställer upp, att ni finns och att ni deltar.
- Lyssna aktivt. Var delaktig, lyssna, ta in och bekräfta känslan.
- Var inte rädd för kroppskontakt.
- Var inte rädd för gråten.
- Ge hjälp med orden. Fråga försiktigt hur det var, vad som hände och hur det kändes.

FÖRBANDSLÅDA FÖR SJÄLEN

Förbandslådan för själen finns på följande ställen:

Skolexpedition
Förskolan, personalrum

Innehåll:

I förbandslådan finns: kondoleansbok, pappersnäsdukar, boken (uppbyggelse av muslimen hjälp av åminnelse, åkallan och bön), Boken Barn i sorg (Rädda barnen), samt Koranen.

	Dokumentnamn:	
	Handlingsplan för krissituationer	
	Berörd verksamhet:	
	Alsalam Grundskola F – 9, fritidshem och Förskola	
Upprättad av:	Godkänd av:	Giltigt från:
Rektor/ Ledningsgruppen	Huvudmannen	2018-08-01

TANKEN MED KRISPLANEN

Vi har skrivit en handlingsplan som all personal i AlRisalah Scandinaviska stiftelses förskola och skola skall ha kännedom om och finna stöd i att arbeta efter.

Vi hoppas att den ska ge en större handlingsberedskap för oss alla.

I samhället förekommer ofta både större och mindre händelser som orsakar kris och katastrof för de drabbade, deras anhöriga och vänner.

Även vardagen i skolan är fylld av händelser som gör att den enskilde, elev eller personal, hamnar i kris t.ex. dödsfall, separation, sjukdom.

I fokus står de enskilda barn/elever som råkar ut för något som starkt påverkar deras skolgång och välbefinnande.

Handlingsplanen ska vara ett stöd för personal i förskola och skola, så att de kan stötta elever som har det svårt.

Handlingsplanen ska fungera som ett viktigt stöd i en svår situation och underlätta för de inblandade och kunna leda insatsen-agerandet enligt ett förbestämt mönster.

Med handlingsplanens stöd för ditt handlande kan du fokusera mera på den eller de drabbade.